

KAINUUN
YMPÄRISTÖKESKUS

Kainuun ympäristökeskus

PL 115
87101 Kajaani
puh. 08-61631

PÄÄTÖS ilmoituksesta
Kajaani 20.9.2005
Dnro KAI-2005-Y-148-18

ASIA

Pilaantuneen alueen puhdistamista koskeva ympäristönsuojelulain 78 §:n mukainen ilmoitus.

ILMOITUKSEN TEKIJÄ

Tieliikelaitos,
Oulun palveluyksikkö
PL 556
90651 Oulu

yhteyshenkilö:
Heikki Ylikulppi
puh. 040-5045130
email: heikki.ylikulppi@tieliikelaitos.fi

PUHDISTETTAVA ALUE

Kohde sijaitsee Kontiomäen ratapihalla Paltamossa.

ASIAN VIREILLETULO

Ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta on saapunut Kainuun ympäristökeskuksen käsiteltäväksi 8.9.2005.

ILMOITUS

Yleistä

Kontiomäen ratapiha sijaitsee Kontiomäen kunnan keskustaajamassa. Alueen maaperä on sepeliä/mursketta noin 0.1-0.4 m:n paksuudelta ja sen alla on hiekkaa. Hiekkakerroksen alla on paikoin hiekka- tai soramoreenia. Alueen pintavedet imeytyvät raiteiden alueelta maahan. Lähin vesistö on Pumppulampi, johon on matkaa noin 100 m ratapihan alueelta.

Pilaantumisen tutkiminen

Maaperätutkimukset tehtiin 10.-11.6.2004 yhteensä kahdeksasta tutkimuspisteestä. Vesinäytteet otettiin kahdesta pohjaveden havaintoputkesta. Tutkimukset teki Ramboll Finland Oy. Kontiomäen ratapihan säiliöalueella on tehty kesäkuussa 2002 ympäristötekniinen tutkimus Geobotnia Oy:n toimesta sekä toukokuussa 1999 ympäristötekniinen perusselvitys.

Maanäytteissä havaittiin SAMASE-raportin raja-arvotason ylittäviä mineraaliöljypitoisuuksia pisteistä P11 ja P12 otetuissa näytteissä. Suurin mineraaliöljypitoisuus oli 16 000 mg/kg pisteessä P11 0.1-0.2 m:n syvyydeltä otetussa näytteessä. Tämä tulos ylittää öljyhiilivetyjen ongelmajätteen raja-arvon 10 000 mg/kg. Toiseksi suurin mineraaliöljypitoisuus 7300 mg/kg oli pisteessä P12 noin 0.6 m:n syvyydestä otetussa näytteessä.

Metallipitoisuuksissa ei havaittu raja-arvon ylittäviä pitoisuuksia metalleja. Ainoastaan pisteessä P10 0.3-1.0 metristä otetussa näytteessä havaittiin ohje-arvotason nikkelpitoisuus 61 mg/kg.

Tehdyissä tutkimuksissa havaittiin maaperän sepelikerroksen alapuolisen hiekkakerroksen pilaantuneen mineraaliöljytuotteiden vaikutuksesta tutkimuspisteisen P9-P14 alueilla. Havaituista yhdisteistä on keskitisleitä noin 70 % ja raskaita tisleitä noin 30 %. Tutkimuspisteiden P9-P13 alueilla on sepelikerros selvästi öljyyntynyt ja öljy on kulkeutunut sadevesien ja painovoiman vaikutuksesta myös alapuoliseen hiekkakerrokseen. Pisteessä P12 havaittiin pieniä öljypitoisuuksia vielä 1.6-2.2 metrin syvyydessä otetussa näytteessä. Muissa pisteissä mineraaliöljypitoisuudet olivat kenttätestien perusteella tasolla 100-200 mg/kg yli metrin syvyydestä otetuissa näytteissä.

Kunnostustyö

PIMA-ilmoituksen liitteessä 5 on esitetty karttaan merkittynä puhdistussuunnitelma. Puhdistus tapahtuu masanvaihdolla. Maaperän puhtaus varmistetaan laboratorioanalyysin 10-20 m:n välein.

ASIAN KÄSITTELYN TAUSTAA

Hankitut lausunnot

Kainuun ympäristökeskus on kuullut suullisesti Paltamon kunnan ympäristönsuojeluviranomaista. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen esittää lausuntonaan että, ennen kunnostustöiden aloittamista Pumppulampeen menevästä purosta on otettava näyte, jotta alueen nykyisestä taustakuormituksesta saadaan kuvaava näyte. Alueella tehdään nyt osittainen puhdistus ja esim. Geobotnian tekemässä raportissa pilaantuminen on huomattavasti laajempaa, joten puhdistustyö on nyt osittainen liittyen rataverkon kunnostukseen. Puhdistustyön tavoitetasona voidaan pitää SAMASE-raportin raja-arvotaso, koska toiminta alueella jatkuu samanlaisena.

YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Kainuun ympäristökeskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä esitetyn alueen puhdistussuunnitelman ja sen toteutuksen. Puhdistustöissä on noudatettava seuraavia määräyksiä:

1. Puhdistustöiden aloittaminen, valvonnasta vastaavan henkilön nimi yhteystietoineen ja työn kulun mahdolliset muutokset on ilmoitettava etukäteen Kainuun ympäristökeskuksen ja Paltamon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille. Ennen puhdistustöiden aloittamista on pidettävä töiden aloituskokous, johon kutsutaan sekä Kainuun ympäristökeskuksen että Paltamon kunnan edustaja.

2. Ennen puhdistustöiden aloittamista Pumppulampeen menevästä purosta on otettava näyte, jotta alueen nykyisestä kuormituksesta saadaan kuvaava näyte.
3. Puhdistusvaatimuksena on pidettävä SAMASE-raportin raja-arvotaso. Mikäli puhdistustyön aikana ilmenee, että pilaantunut alue on selvästi oletettua laajempi, tulee asiasta ilmoittaa Kainuun ympäristökeskukselle ja Paltamon kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
4. Pilaantuneet maa-ainekset voidaan toimittaa kaatopaikalle, jolla on lupa vastaanottaa pilaantuneita maita. Maamassojen sijoittamisesta kaatopaikoille on oltava etukäteen yhteydessä kaatopaikkojen ylläpitäjiin.
5. Puhdistustyömaa tulee järjestää siten, että poistettavat ja kiinteistölle jäävät massat pidetään erillään. Poistettavista maamassoista ja jätteistä tulee pitää kirjaa. Jos alueelta löytyy ongelmajätteitä, on niiden poistosta laadittava lisäksi siirtoasiakirja. Puhdistustyö on toteutettava aiheuttamatta tarpeetonta ympäristö- tai terveystahaitta.
6. Kaivannoista mahdollisesti poistettavat öljyiset vedet on käsiteltävä asianmukaisesti.
7. Kunnostuksen loppuraportti tulee toimittaa Kainuun ympäristökeskukseen kahtena kappaleena kolmen kuukauden kuluessa puhdistustöiden päättymisestä. Loppuraportissa on esitettävä todennäköinen aikataulu alueen jatkopuhdistukselle.

PERUSTELUT

Ympäristösuojelulainsäädännön voimaantulosta annetun lain 22 §:n perusteella ennen ympäristösuojelulain voimaantuloa tapahtuneeseen maaperän pilaantumiseen sovelletaan ympäristönsuojelulain 12 luvun säännöksiä, jos pilaantuminen on aiheutettu jätelain voimaan tulon 1.1.1994 jälkeen. Jätelain 77 §:n mukaan roskaamiseen ja maaperän saastumiseen, joka on tapahtunut ennen lain voimaantuloa, sekä kaatopaikkaan ja muuhun jätteen käsittelypaikkaan, jonka toiminta on päätynyt ennen lain voimaantuloa, sovelletaan jätelain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Tässä tapauksessa pilaantumisen voidaan katsoa tapahtuneen ennen vuotta 1994, joten pilaantuneen maan puhdistukseen sovelletaan jätelain 77 §:n mukaisesti aiemmin voimassa olleita säännöksiä eli mm. jätehuoltolakia. Pilaantuneen maan puhdistamisesta määrää kuitenkin alueellinen ympäristökeskus. Asian käsittelyyn ja menettelyyn sovelletaan aina ympäristönsuojelulakia. Asia on käsitelty 1.3.2000 voimaan tulleen ympäristösuojelulain 78 §:n mukaisena ilmoituksena, koska pilaantuneen alueen laajuus ja maaperän pilaantumisen aste on riittävästi selvitetty ja puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa puhdistusmenetelmää ja toiminnasta ei aiheudu ympäristön muuta pilaantumista.

Kainuun ympäristökeskus katsoo, että puhdistusvaatimuksena on pidettävä SAMASE-raportin raja-arvotaso, koska alue on kaavoitettu teollisuusalueeksi ja samanlainen toiminta alueella jatkuu. Kun puhdistus toteutetaan huolellisesti ja tämän päätöksen mukaisesti, ei toiminnasta katsota aiheutuvan tarpeetonta ympäristö- tai terveystahaitta.

Alueelta mahdollisesti löytyvät ongelmajätteet luokitellaan ympäristöministeriön asetuksen yleisimpien jätteiden ja ongelmajätteiden luettelon (1129/2001) mukaan ongelmajätteiksi, joiden käsittely ja siirtäminen edellyttää ongelmajätteiden käsittelyssä ja siirtämisessä noudatettavaa käytäntöä.

Töiden aloittamisesta ilmoittaminen sekä kirjanpito- ja raportointivelvoitteet ovat tarpeen muun muassa viranomaisvalvonnan ja tietojen tallennuksen kannalta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki 63, 75, 78, 83 ja 96 §

Ympäristönsuojeluasetus 24 - 27 §

Jätelaki 3, 15, 77 §

Jäteasetus 3, 3a, 7 §

Laki ympäristönsuojelulainsäädännön voimaannpanosta (113/2000) 19, 22 §

Ympäristöministeriön asetus alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1237/2003)

Ympäristöministeriön päätös yleisimpien jätteiden sekä ongelmajätteiden luettelosta (1129/2001)

Valtioneuvoston päätös (659/1996) ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

MAKSU

Maksu on 962.50 euroa.

Maksun perusteena on käytetty ympäristöministeriön asetusta alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (N:o 1237/2003), jonka mukaan pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelyä koskevan päätösten maksu on 38.50 euroa kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Asian käsittelyyn on kulunut aikaa 25 tuntia.

PÄÄTÖS

Hakijalle saantitodistuksella

TIEDOKSI

Paltamon kunta, Inkeri Neuvonen/sähköisesti

Suomen ympäristökeskus/sähköisesti

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoite on liitteenä.

Osastopäällikkö

Heikki Kovalainen

Ylitarkastaja

Sari Myllyoja

LIITTEET

Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa ympäristökeskuksen päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuunottamatta. Jos määrä-ajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään. Milloin päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vaatimatta, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä siitä, kun päätös on annettu postin välittämäksi.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa Kainuun ympäristökeskuksen kirjaamoon. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kainuun ympäristökeskuksen osoite

Postiosoite

PL 115
87101 KAJAANI

Käyntiosoite

Kalliokatu 4
87100 KAJAANI

Fax

(08) 616 3629

Sähköposti

kirjaamo.kai@ymparisto.fi

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa)
- päätös, johon haetaan muutosta
- millä kohdin ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.
- Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 80 euroa, ellei valittaja tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 7 §:n nojalla vapaudu maksuvelvollisuudesta.